Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NIKOLASA EMILIU [*NICHOLAS EMILIOU*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2024. gada 25. aprīlī[1]

Lieta C-239/23

Karl und Georg Anwander GbR Güterverwaltung
pret
Land Baden-Württemberg,
pieaicinātā persona:
Freistaat Bayern

(*Verwaltungsgericht Sigmaringen* (Zigmāringenes Administratīvā tiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Lauksaimniecība – Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējums – Maksājumi par apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi – Kalnu apgabali – Kompensācijas pabalsta maksājums – Maksājuma neesamība par platībām, kas atrodas blakus reģionā citā administratīvajā teritorijā

I. Ievads

1. 2024. gada sākums būs bijis iezīmīgs ar lauksaimnieku organizētām blokādēm vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs[2]. Lai gan viņi pieprasīja vienlīdzīgas konkurences nosacījumus Savienības lauksaimniekiem un atlīdzības nosacījumu uzlabošanos, viņi arī kritizēja vairākus administratīvos kavējumus, kas viņiem liedz pietiekami lietderīgā termiņā saņemt apsolīto atbalstu, it īpaši vienotās lauksaimniecības politikas ietvaros.

2. Šī lieta ir jauns piemērs praktiskām grūtībām, ar kurām lauksaimnieki var saskarties.

3. Ar Regulu (ES) Nr. 1305/2013[3] ir izveidots lauku attīstības atbalsta regulējums, un tā paredz, ka dalībvalstis var izvēlēties maksāt pabalstu lauksaimniekiem, kuru zeme atrodas apgabalos, kuros ir dabas ierobežojumi. Lai gan Vācija ir izdarījusi šādu izvēli, atbilstības nosacījumu noteikšana un to ievērošanas pārbaude ir uzticēta federālajām zemēm. Tā kā nevienas federālās zemes kompetencē nav veikt maksājumu par zemi, kas neatrodas tās teritorijā, visas federālās zemes lemj par maksājumu par zemi, uz kuru attiecas to teritoriālā kompetence.

1 Oriģinālvaloda – franču.

2 Skat., piemēram, https://cyprus-mail.com/2024/02/01/angry-farmers-take-protest-to-eu-summit-with-tractors-and-fires/.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV 2013, L 347, 487. lpp., un labojums OV 2016, L 130, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/2393 (2017. gada 13. decembris) (OV 2017, L 350, 15. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1305/2013").

4. Situācija ir zināmā mērā sirreāla, ja – kā tas ir pamatlietā – lai gan par visu lauksaimnieka saimniecības zemi var saņemt šādus pabalsta maksājumus, jo tā atbilst katrā no abām konkrētajām federālajām zemēm attiecīgi noteiktajiem materiālajiem nosacījumiem, šis lauksaimnieks nevar saņemt pabalsta maksājumu par to savas zemes daļu, kas neatrodas tajā federālajā zemē, kurā ir viņa darījumdarbības vieta, jo atbalsta pieteikumu var iesniegt tikai tajā federālajā zemē, kurā ir šī darījumdarbības vieta.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

1. Regula Nr. 1305/2013

5. Regulas Nr. 1305/2013 7., 9. un 26. apsvēruma redakcija ir šāda:

"(7) Lai nodrošinātu lauku attīstības programmu tūlītēju uzsākšanu un efektīvu īstenošanu, ELFLA atbalstam būtu jābalstās uz racionālu administratīvo pamatnosacījumu izpildi. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānovērtē dažu *ex ante* nosacījumu piemērojamība un izpilde. Katrai dalībvalstij būtu jāsagatavo vai nu valsts lauku attīstības programma visai tās teritorijai, vai arī reģionālu programmu kopums, vai gan valsts programma, gan reģionālo programmu kopums. Katrā programmā būtu jānosaka ar Savienības lauku attīstības prioritātēm saistītu mērķu sasniegšanas stratēģija un veicamie pasākumi. Plānošanai būtu jāatbilst Savienības lauku attīstības prioritātēm, vienlaikus pielāgojoties valsts specifikai un papildinot citus Savienības politikas virzienus, jo īpaši lauksaimniecības tirgus politiku, kohēzijas politiku un kopēj[o] zivsaimniecības politiku. Dalībvalstīm, kuras izvēlas izstrādāt reģionālu programmu kopumu, būtu arī jāspēj bez atsevišķa budžeta piešķīruma sagatavot arī valsts sistēmu, lai atvieglotu darba koordināciju starp reģioniem valsts mēroga problēmu risināšanā.

[..]

(9) Lauku attīstības programmās būtu jānorāda attiecīgā apgabala vajadzības un jāizklāsta saskaņota stratēģija to apmierināšanai, ņemot vērā Savienības lauku attīstības prioritātes. Minētajai stratēģijai būtu jābalstās uz mērķu izvirzīšanu. Būtu jānorāda saistība starp apzinātajām vajadzībām, izvirzītajiem mērķiem un to sasniegšanai izvēlētajiem pasākumiem. Lauku attīstības programmās būtu jāiekļauj arī visa informācija, kas vajadzīga, lai novērtētu to atbilstību šīs regulas prasībām.

[..]

(26) Lai nodrošinātu Savienības līdzekļu efektīvu izmantošanu un vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem visā Savienībā, kalnu apgabali un apgabali, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, būtu jādefinē saskaņā ar objektīviem kritērijiem. Attiecībā uz apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, minētajiem kritērijiem vajadzētu būt biofizikāliem un jāpamatojas uz stabiliem zinātniskiem pierādījumiem. Būtu jāpieņem pārejas noteikumi, lai veicinātu maksājumu pakāpenisku izbeigšanu apgabalos, kas šo kritēriju piemērošanas rezultātā vairs netiks uzskatīti par apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi."

6. Šīs regulas 1. panta 1. punktā ir noteikts:

"Ar šo regulu nosaka vispārīgos noteikumus, kas reglamentē Savienības atbalstu lauku attīstībai, ko finansē no [ELFLA], kas izveidots ar [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulu (ES) Nr. 1306/2013 [(2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1200/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV 2013, L 347, 549. lpp.)]. Ar to nosaka mērķus, ko palīdz sasniegt lauku attīstības politika, un Savienības lauku attīstības attiecīgās prioritātes. Ar to iezīmē lauku attīstības politikas stratēģisko kontekstu un nosaka pasākumus, kas jāpieņem, lai īstenotu lauku attīstības politiku. Turklāt ar to paredz noteikumus par plānošanu, tīklu veidošanu, pārvaldību, uzraudzību un novērtēšanu, pamatojoties uz dalībvalstu un Komisijas dalītu atbildību, un noteikumus, ar kuriem nodrošina ELFLA koordinēšanu ar citiem Savienības instrumentiem."

7. Minētās regulas 5. panta 4. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts:

"Lai sasniegtu lauku attīstības mērķus, kuri palīdz īstenot stratēģiju "Eiropa 2020" gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, izmanto šādas sešas Savienības lauku attīstības prioritātes, kuras atspoguļo [vienotā stratēģiskā satvara (VSS)] attiecīgos tematiskos mērķus:

[..]

4) atjaunot, saglabāt un uzlabot ekosistēmas, kas saistītas ar lauksaimniecību un mežsaimniecību, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

   a) atjaunot, saglabāt un veicināt bioloģisko daudzveidību (tostarp *Natura 2000* teritorijās un apgabalos, kuros ir dabiskie vai citi specifiski ierobežojumi), un apgabalos ar augstas dabas vērtības lauksaimniecību, kā arī Eiropas ainavu stāvokli".

8. Šīs pašas regulas 6. panta 2. punktā ir noteikts:

"Dalībvalsts var iesniegt vai nu vienu programmu visai tās teritorijai, vai reģionālu programmu kopumu. Vai arī – pienācīgi pamatotos gadījumos – tā var iesniegt valsts programmu un reģionālu programmu kopumu. Ja dalībvalsts iesniedz valsts programmu un reģionālo programmu kopumu, pasākumi un/vai darbību veidi tiek plānoti vai nu valsts, vai reģionālā līmenī, un tiek nodrošināta valsts un reģionālajās programmās iekļauto stratēģiju saskaņotība."

9. Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Maksājumus lauksaimniekiem kalnu apgabalos un citos apgabalos, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, piešķir katru gadu par lauksaimniecības platības hektāru, lai lauksaimniekiem pilnībā vai daļēji kompensētu papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus, kas saistīti ar lauksaimnieciskās ražošanas ierobežojumiem attiecīgajā apgabalā.

[..]

2. Maksājumus piešķir lauksaimniekiem, kuri apņemas veikt lauksaimniecisku darbību apgabalos, kas noteikti, ievērojot 32. pantu, un kuri ir aktīvi lauksaimnieki Regulas [(ES)

Nr. 1307/2013[4]] 9. panta nozīmē, kā piemērojams attiecīgajā dalībvalstī."

10. Regulas Nr. 1305/2013 32. pants ir formulēts šādi:

"1. Pamatojoties uz 2., 3. un 4. punktu, dalībvalstis nosaka apgabalus, kuros ir tiesības pretendēt uz 31. pantā paredzētajiem maksājumiem, izdalot šādas kategorijas:

a) kalnu apgabali;

b) apgabali, kuri nav kalnu apgabali un kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi, un

c) citi apgabali, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi.

2. Lai varētu pretendēt uz maksājumiem saskaņā ar 31. pantu, kalnu apgabaliem ir raksturīgas ievērojami ierobežotas iespējas izmantot zemi un ievērojami lielākas ražošanas izmaksas, ko izraisa:

a) ļoti sarežģīti klimatiskie apstākļi, kas radušies augstuma dēļ un kuru ietekmē veģetācijas sezona ir ievērojami īsāka;

b) zemākā augstumā – lielākajā daļā attiecīgā apgabala esošās nogāzes, kuras ir pārāk stāvas, lai izmantotu tehniku, vai kurās jāizmanto ļoti dārgas speciālas iekārtas, vai kurās pastāv abi minētie faktori, ja ierobežojumi, kas izriet no katra faktora atsevišķi, nav pārāk izteikti, bet abi kopā rada līdzvērtīgus ierobežojumus.

[..]

3. Lai varētu pretendēt uz maksājumiem saskaņā ar 31. pantu, apgabalus, kas nav kalnu apgabali, uzskata par apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi, ja vismaz 60 % lauksaimniecības platības atbilst vismaz vienam no III pielikumā minētajiem kritērijiem saskaņā ar norādīto robežvērtību.

Šo nosacījumu ievērošanu nodrošina vietējās administratīvās vienības (LAU2 līmenī) vai skaidri norobežotas vietējās vienības līmenī, kura aptver vienu nepārprotami vienlaidu ģeogrāfisko apgabalu ar nosakāmu ekonomisko un administratīvo identitāti.

[..]"

2. Regula (EK) Nr. 1307/2013

11. Regulas Nr. 1307/2013 9. panta 1. punktā ir noteikts:

"Tiešos maksājumus nepiešķir fiziskām vai juridiskām personām vai fizisku vai juridisku personu grupām, kuru lauksaimniecības zemes ir galvenokārt tādas zemes, kuras tiek dabiski uzturētas noganīšanai vai kultūraugu audzēšanai piemērotā stāvoklī, un kuri šajās platībās neveic darbību minimumu, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu."

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 (OV 2013, L 347, 608. lpp.).

B. Vācijas tiesību akti

1. Federālās tiesības

12. 2015. gada 24. februāra *Verordnung über die Durchführung von Stützungsregelungen und des Integrierten Verwaltungs- und Kontrollsystems* (turpmāk tekstā – "*InVeKoSV*") (Federālās Pārtikas un lauksaimniecības ministrijas Noteikumi par atbalsta shēmu un integrēto administrācijas un kontroles sistēmu īstenošanu, saskaņojot ar Federālajām finanšu, kā arī ekonomikas un enerģētikas ministrijām)[5] 2. pantā ir paredzēts:

"1. Ja vien šajos noteikumos vai 1. panta 1. punkta 4., 5. un 6. apakšpunktā nav noteikts citādi, atbilstoši federālās zemes tiesībām šīs federālās zemes, kuras teritorijā atrodas lauksaimnieka darījumdarbības vieta, kompetentajai iestādei (federālās zemes kompetentās iestādes) ir teritoriālā kompetence šo noteikumu un 1. panta 1. punktā minēto normu piemērošanas nolūkā.

2. Par darījumdarbības vietu kompetentās federālās zemes iestādes noteikšanai, izņemot kompetences pārņemšanu saskaņā ar 3. punktu, parasti uzskata vietu, kas atrodas tās finanšu pārvaldes teritoriālā iedalījuma vienībā, kurai ir kompetence lauksaimnieka ienākuma nodokļa noteikšanā. Attiecībā uz korporācijām, personu apvienībām un mantas kopībām [šajā ziņā] kompetence ir tai federālās zemes iestādei, kuras apgabalā atrodas šo tiesību subjektu vadība.

3. Ja lauksaimniekam ir tikai viens uzņēmums un tas atrodas citā federālajā zemē, nevis tajā, kurā atrodas darījumdarbības vieta, tās federālās zemes iestāde, kuras apgabala atrodas uzņēmums, vienojoties ar federālās zemes iestādi, kurai ir teritoriāla kompetence saskaņā ar 2. punktu, un ar lauksaimnieka piekrišanu var pārņemt kompetenci šo noteikumu darbības jomā; tad darījumdarbības vieta ir uzņēmuma vieta.

[..]"

2. Bādenes-Virtembergas [Bade-Wurtemberg] federālās zemes tiesību akti

13. 2019. gada 6. novembra *Verwaltungsvorschrift des Ministeriums Ländlicher Raum zur Förderung landwirtschaftlicher Betriebe in Berggebieten und in bestimmten benachteiligten Gebieten* (*VwV Ausgleichszulage Landwirtschaft*) (Lauku un patērētāju tiesību aizsardzības ministrijas pārvaldes priekšraksti par atbalstu lauku saimniecībām kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos)[6], ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2021. gada 15. novembra *Verwaltungsvorschrift* (pārvaldes priekšraksti) (turpmāk tekstā – "*VwV AZL*")[7], ir paredzēts:

"Šā atbalsta mērķis ir nodrošināt noteiktos mazāk attīstītos apgabalos [kalnu apgabalos, ievērojamu dabas iemeslu dēļ mazāk attīstītos apgabalos, citu specifisku iemeslu dēļ mazāk attīstītos apgabalos, kas nav kalnu apgabali, saskaņā ar spēkā esošo apgabalu sarakstu (skat. [*VwV AZL*] 4. punktu)] lauksaimniecības zemes ilgtspējīgu izmantošanu saimniecībā un tādējādi veicināt ainavas saglabāšanu, kā arī ilgtspējīgas apsaimniekošanas pasākumu saglabāšanu un veicināšanu."

5 *BGBl.* 2015 I, 166. lpp., turpmāk tekstā – "*InVeKoSV*".

6 *GABl.* 2019 I, 389. lpp.

7 *GABl.* 2021 I, 532. lpp.

14. *VwV AZL* 2.1. punktā ir noteikts:

"Tiesības pretendēt uz atbalstu ir tikai Regulas [Nr. 1307/2013] 9. panta izpratnē aktīviem lauksaimniekiem, kuri paši apsaimnieko zemi, kas atrodas no jauna noteiktos Bādenes-Virtembergas apgabalos, kurus ietekmē ierobežojumi. Atbalstu var piešķirt tikai lauksaimniekiem, kuru darījumdarbības vieta *InVeKoSV* 2. panta izpratnē atrodas Bādenē-Virtembergā un kuru uzņēmējdarbības vieta ir kādā no Savienības dalībvalstīm."

15. Saskaņā ar *VwV AZL* 3.2.1. punktu:

"Kompensācija tiek piešķirta tikai par zemi, kas atrodas Bādenes-Virtembergas no jauna noteiktajos atbilstīgajos apgabalos (skat. 4.2. punktu)."

16. *VwV AZL* 4.2. punktā ir paredzēts:

"Šādi apgabalu veidi (apgabali, kurus ietekmē ierobežojumi) ir reģistrēti apgabalu reģistrā [..], un ir attiecināmi:

kalnu apgabali,

apgabali, kas nav kalnu apgabali un kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi,

citi apgabali, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi."

3. Bavārijas federālās zemes likums

17. 2019. gada 1. marta *Richtlinie des Bayerischen Staatsministeriums für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten zur Gewährung der Ausgleichszulage in benachteiligten Gebieten (AGZ) gemäß Verordnung (EU) Nr. 1305/2013* (Bavārijas federālās zemes Pārtikas, lauksaimniecības un mežsaimniecības ministrijas vadlīnijas "Kompensācijas pabalsta piešķiršana apgabalos, kuros ir ierobežojumi Regulas Nr. 1305/2013 izpratnē" (turpmāk tekstā – "*AGZ*")) [8] ir paredzēts, ka kompensācijas pabalstu var piešķirt par lauksaimniecības zemi, kas atrodas Bavārijas apgabalos, kurus ietekmē ierobežojumi. Lai varētu pretendēt uz atbalstu, lauksaimniekam ir jāapsaimnieko lauksaimniecības zeme, kuru ietekmē ierobežojumi, Bavārijā vismaz trīs hektāru platībā un viņa darījumdarbības vietai ir jābūt Bavārijā.

III. Tiesvedības rašanās fakti, tiesvedība pamatlietā un prejudiciālie jautājumi

18. *Karl und Georg Anwander Güterverwaltung*, prasītāja pamatlietā, ir piena ražošanas saimniecība robežapgabalā starp Bādenes-Virtembergas un Bavārijas federālajām zemēm Vācijā. Tās galvenais birojs atrodas Bādenes-Virtembergas federālajā zemē. Tai šajā federālajā zemē ir aptuveni 100 hektāru, un aptuveni 27 hektāri no tās saimniecības atrodas Bavārijā. Visas šīs platības atrodas kalnu apgabalā.

[8] *BayMBl.* 2019, Nr. 143).

19. Bādenes-Virtembergas federālās iestādes prasītājas pamatlietā saimniecības 100 hektārus, kas atrodas šīs federālās zemes teritorijā, klasificēja kā kompensācijas pabalsta maksājumam atbilstīgas platības tās ietekmējošo dabas ierobežojumu dēļ. Bavārijas federālās zemes iestādes to pašu izdarīja attiecībā uz 27 hektāriem no šīs saimniecības, kuri atrodas Bavārijas teritorijā.

20. Līdz 2018. gadam prasītāja pamatlietā no Bādenes-Virtembergas federālās zemes kompetentās iestādes saņēma kompensācijas pabalsta maksājumu par visām platībām, tostarp tātad arī par tām, kas atrodas Bavārijā.

21. 2019. gada 8. maijā prasītāja pamatlietā tai pašai iestādei iesniedza kompensācijas pabalsta maksājuma pieteikumu par 2019. gadu par visām šīm atbilstīgajām platībām.

22. 2019. gada 5. decembrī Bādenes-Virtembergas federālās zemes administratīvās iestādes prasītājai pamatlietā piešķīra kompensācijas pabalsta maksājumu 4 095,66 EUR apmērā par šajā federālajā zemē esošajām atbilstīgajām platībām un noraidīja pieteikumu par Bavārijā esošajām platībām, pamatojot, ka tās neatrodas Bādenē-Virtembergā.

23. Ar 2021. gada 11. maija lēmumu *Regierungspräsidium Tübingen* (Tībingenes reģiona valdība, Vācija) noraidīja prasītājas pamatlietā iesniegto sūdzību par 2019. gada 5. decembra lēmumu.

24. 2021. gada 17. jūnijā prasītāja pamatlietā cēla prasību iesniedzējtiesā, lūdzot, pirmkārt, atcelt 2019. gada 5. decembra lēmumu, kas atstāts spēkā ar 2021. gada 11. maija lēmumu, un, otrkārt, piešķirt kompensācijas pabalsta maksājumu 1 371,26 EUR apmērā par Bavārijā esošajām atbilstīgajām platībām. Pakārtoti, tā lūdz atzīt, ka tās pieteikuma noraidījums attiecībā uz šīm platībām un tā juridiskais pamatojums [9] ir pretrunā Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantam.

25. Iesniedzējtiesai ir šaubas par šo divu pantu interpretāciju un par dalībvalstu rīcības brīvības apjomu attiecībā uz tādu kompensācijas pabalsta maksājumu piešķiršanas nosacījumiem, kādus prasa prasītāja pamatlietā.

26. Iesniedzējtiesa iesākumā norāda, ka Vācijā lielu skaitu subsīdiju dažādas Vācijas Federatīvās Republikas apakšstruktūras vai citas publiskās varas nesējas (iestādes) piešķir, balstoties uz "pārvaldes priekšrakstiem", kuru adresāti ir attiecīgās administratīvās iestādes ierēdņi un darbinieki un kuros ir paredzēti noteikumi šīs iestādes rīcības brīvības īstenošanai. Atbilstoši valsts tiesībām iedzīvotāji tieši pret valsti nevar atsaukties uz šajos pārvaldes priekšrakstos ietvertajiem noteikumiem, jo tos neuzskata par tādiem, kam ir ārēja iedarbība attiecībā uz iedzīvotājiem [10].

27. Tālāk iesniedzējtiesa precizē, ka materiālos un procesuālos nosacījumus, kas reglamentē Regulas Nr. 1305/2013 31. pantā paredzēto maksājumu piešķiršanu par apgabaliem, kurus ietekmē dabas ierobežojumi, nosaka Bādenes-Virtembergas federālās zemes Lauku un patērētāju aizsardzības ministrijas pārvaldes priekšraksti. No tiem izriet, ka, lai pieteicējs varētu pretendēt

[9] Proti, *VwV AZL* 2.1. un 3.2.1. punkts.

[10] Iesniedzējtiesa uzskata, ka šo priekšrakstu saistošais raksturs var būt tikai netiešs, jo ir paredzēts, ka pārvalde identiskas faktiskās situācijas risina vienādi. Gadījumā, ja ir nevienlīdzīga attieksme vienādā situācijā, attiecīgais iedzīvotājs varētu prasīt labot šo situāciju, atsaucoties uz konstitucionāli garantēto vienlīdzīgas attieksmes principu. Iedzīvotājam ir saistoša tikai administratīvās iestādes prakse, nevis administratīvā priekšraksta saturs, uz kuru tā ir balstīta. Administratīvā prakse ir saistoša tikai attiecīgajai administratīvajai iestādei, un iedibināto administratīvo praksi nākotnē var mainīt.

uz šādiem maksājumiem, tā darījumdarbības vietai [11] ir jābūt Bādenē-Virtembergā, un platībai, par kuru tiek prasīts kompensācijas pabalsta maksājums, ir jāatrodas Bādenē-Virtembergā, un šai federālajai zemei šī platība ir jānosaka kā apgabals, kuru ietekmē ierobežojumi. Atbalsta pieteikumu var iesniegt tikai tajā federālajā zemē, kurā atrodas pieteicēja darījumdarbības vieta. Tā kā Vācijas administratīvās iestādes salīdzina datus dažādos pieteikumos, ko izmanto federālās zemes, lai pārbaudītu, vai pieteikuma iesniedzējs jau nav iesniedzis kompensācijas pabalsta maksājuma pieteikumu citur, nav iespējams iesniegt vairākus atbalsta pieteikumus vairākās federālajās zemēs. Šādu pieteikumu var iesniegt tikai tajā federālajā zemē, kurā atrodas darījumdarbības vieta.

28. Iesniedzējtiesa arī norāda, ka no Bavārijas federālās zemes administratīvās prakses attiecībā uz lēmumiem par kompensācijas pabalsta maksājuma piešķiršanu izriet, ka, lai pretendētu uz šādu pabalstu, pieteikuma iesniedzēja darījumdarbības vietai ir jāatrodas šajā federālajā zemē, un platībai, par ko tiek prasīts pabalsts, kuru šai federālajai zemei ir jābūt atzinušai par tādu, kurā ir dabas ierobežojumi, ir jāatrodas Bavārijā. Līdz ar to pieteikuma iesniedzējs, kura zeme atrodas divu federālo zemju teritorijā, pieteikumu var iesniegt tikai tajā federālajā zemē, kurā ir viņa darījumdarbības vieta. Bavārijas administratīvās tiesas jau ir nospriedušas, ka šāda situācija nav pretrunā Savienības tiesībām, jo no Regulas Nr. 1305/2013 neizrietot tiešs prasījums uz kompetentās federālās zemes iestādes piešķirtu kompensācijas pabalsta maksājumu, un ka tādējādi šī iestāde varot noteikt minētā pabalsta maksājuma piešķiršanas kārtību un izslēgt no atbalsta zemes, kas atrodas ārpus Bavārijas [12].

29. Tādējādi prasītāja pamatlietā atrodas šādā situācijā. Lai gan tai ir zeme, kas atrodas divās federālajās zemēs, un katra no šīm federālajām zemēm ir noteikusi šo zemi par kompensācijas pabalsta maksājumam atbilstīgu apgabalu, prasītāja pamatlietā var lūgt piešķirt šādu pabalsta maksājumu 1) tikai tajā federālajā zemē, kurā atrodas tās darījumdarbības vieta, un 2) tikai par šajā federālajā zemē esošajām platībām. Atbilstoši šībrīža tiesību aktiem un administratīvajai praksei prasītāja nevar saņemt kompensācijas pabalsta maksājumus no Bādenes-Virtembergas federālās zemes par savām platībām, kas atrodas Bavārijā, un Bavārijā nevar iesniegt pieteikumu par šīm platībām.

30. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, pirmkārt, cik plaša ir Savienības tiesībās dalībvalstīm atzītā rīcības brīvība, tām nosakot lauksaimnieku atbalsta pasākumu piešķiršanas noteikumus, it īpaši tādā situācijā kā pamatlietā, kad runa ir par atbilstīgām platībām, kuras atrodas divos apgabalos, uz kuriem attiecas dažādu vietējo administratīvo iestāžu teritoriālā kompetence. Otrkārt, iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai gadījumā, ja dalībvalsts vai tās reģions paredz iespēju piešķirt kompensācijas pabalsta maksājumu, saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punktu no tā izriet, ka konkrētajam iedzīvotājam ir prasījums uz maksājumu, uz kuru atsaukties. Treškārt, iesniedzējtiesa norāda, ka iedzīvotāji nevar tieši atsaukties uz pārvaldes priekšrakstiem, kas ir pamatā katras federālās zemes atbalsta politikai, un ka tiem ir saistoša tikai administratīvo iestāžu prakse. Tomēr šādu praksi apstrīdēt varot, tikai ierobežoti atsaucoties uz konstitucionāli garantēto vienlīdzīgas attieksmes principu. Gadījumā, ja Regulā Nr. 1305/2013 nebūtu nostiprināts prasījums uz maksājumu, šī tiesa vaicā, vai šīs regulas 31. panta 1. punktā ir noteikta "juridiskā

[11] *InVeKoSV* 2. panta izpratnē. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka katram lauksaimniekam tiek piešķirts uzņēmuma reģistrācijas numurs atbilstoši vietai, kurā tas tiek aplikts ar nodokli. Tieši šī vieta, kurā tas tiek aplikts ar nodokli, ir tā, kas nosaka, kur pārvaldes skatījumā atrodas darījumdarbības vieta. Tāpēc saimniecība, kuras zeme atrodas divās federālajās zemēs, saņem tikai vienu uzņēmuma reģistrācijas numuru un tās galvenais birojs ir tikai vienā federālajā zemē. Iesniedzējtiesa turklāt paskaidro, ka ārvalstu (piemēram, Austrijas) saimniecībām, kurām arī ir zeme Bādenē-Virtembergā, var tikt piešķirts uzņēmuma reģistrācijas numurs šajā federālajā zemē, un tādējādi var izrādīties, ka to darījumdarbības vieta ir šajā federālajā zemē.

[12] Skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu B daļas III.2. punktā minēto judikatūru.

kvalitāte", saskaņā ar šīs tiesas formulējumu, kādai ir jāatbilst tās dalībvalsts vai reģiona, kas ir nolēmis piešķirt kompensācijas pabalsta maksājumu, pieņemtajiem aktiem, kuros ir paredzēti atbilstības nosacījumi.

31. Šādos apstākļos *Verwaltungsgericht Sigmaringen* (Zigmāringenes Administratīvā tiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un ar lēmumu, kas Tiesas kancelejā saņemts 2023. gada 17. aprīlī, uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai ar Regulas [Nr. 1305/2013] 31. panta 1. punkta pirmo daļu un 2. punktu, kā arī ar 32. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 2. punkta pirmo daļu un 3. punkta otro un trešo daļu ir saderīgi tādi valsts pārvaldes priekšraksti un atbalsta prakse, kas nepieļauj kompensācijas pabalsta maksājumu par platībām kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos tikai tādēļ, ka ar kompensācijas pabalstu atbalstāmās platības atrodas ārpus tās dalībvalsts reģiona [šīs regulas] 2. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunkta izpratnē, kura piešķir kompensācijas pabalstu? Vai platību apsaimniekojošā lauksaimnieka darījumdarbības vieta ir šajā ziņā pieļaujams diferencēšanas kritērijs?

2) Vai Regulas [Nr. 1305/2013] 31. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka shēmām, ko piemēro dalībvalstī vai dalībvalsts reģionā, kurā ir nolemts lauksaimniekiem kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos [šīs regulas] 31. panta 1. punkta izpratnē piešķirt maksājumus, ir jābūt formulētām tā, ka maksājums ir jāpiešķir arī par platībām, kas citā dalībvalstī vai tās pašas dalībvalsts citā reģionā, kurā arī ir nolemts lauksaimniekiem kalnu apgabalos un citos mazāk attīstītos apgabalos [minētās regulas] 31. panta 1. punkta izpratnē piešķirt maksājumus, ir klasificētas kā kalnu apgabals, respektīvi, cits apgabals, kurā ir ierobežojumi [šīs pašas regulas] 32. panta 1. punkta izpratnē?

3) Vai Regulas [Nr. 1305/2013] 31. panta 1. punkta pirmā daļa un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tieši no šīs tiesību normas izriet Savienības tiesībās nostiprināts lauksaimnieka prasījums uz maksājumu (kompensācijas pabalstu), ko būtībā piešķir dalībvalsts, respektīvi, dalībvalsts reģions, ja lauksaimnieks ir aktīvs lauksaimnieks un apsaimnieko platības, kuras dalībvalstī, respektīvi, dalībvalsts reģionā ir klasificētas kā kalnu apgabals vai cits apgabals, kurā ir ierobežojumi [šīs regulas] 32. panta 1. punkta izpratnē, un attiecīgajā dalībvalstī, respektīvi, tās reģionā ir nolemts piešķirt maksājumus (kompensācijas pabalstus) [minētās regulas] 31. panta 1. punkta pirmās daļas izpratnē?

   Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša:

   a) Pret ko ir vēršams no Regulas [Nr. 1305/2013] 31. panta 1. punkta izrietošais Savienības tiesību aktos nostiprinātais prasījums? Vai šis prasījums vienmēr ir vēršams pret pašu dalībvalsti vai arī tas ir vēršams pret dalībvalsts reģionu ([šīs regulas] 2. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunkts) vismaz tad, ja reģions neatkarīgi no dalībvalsts ir nolēmis lauksaimniekiem saskaņā ar [minētās regulas] 31. pantu piešķirt kompensācijas pabalstus?

   b) Vai priekšnoteikums Savienības tiesību aktos nostiprinātajam prasījumam būtībā ir tāds, ka lauksaimnieks papildus Regulas [Nr. 1305/2013] 31. panta 1. punkta pirmajai daļai un 2. punktam izpilda vēl citas prasības, ko dalībvalsts vai tās reģions, kas piešķir kompensācijas pabalstu, izvirza savos transponēšanas aktos?

   Ja atbilde uz trešo jautājumu ir noliedzoša:

4) Vai Regulas [Nr. 1305/2013] 31. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, respektīvi, kāda tās reģiona atbalsta shēmām, kurās ir ietverti nosacījumi, ar kādiem piešķir maksājumu (kompensācijas pabalstu) [šīs regulas] 31. panta 1. punkta pirmās daļas izpratnē, ir jāpiemīt juridiskai kvalitātei, kas nodrošina, ka lauksaimniekiem ir tiesības uz maksājumu (kompensācijas pabalstu), ja neatkarīgi no dalībvalsts, respektīvi, tās reģiona faktiskās atbalsta prakses lauksaimnieki izpilda attiecīgajā valstī, respektīvi, tās reģionos izvirzītos nosacījumus maksājuma saņemšanai?"

32. Rakstiskus apsvērumus iesniedza prasītāja pamatlietā, Bādenes-Virtembergas federālā zeme, Bavārijas federālā zeme, kā arī Eiropas Komisija.

IV. Juridiskā analīze

33. Pirms atbildēt uz šiem prejudiciālajiem jautājumiem, uz brīdi atgriezīšos pie Regulā Nr. 1305/2013 noteiktā regulējuma par labu apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, piemēram, kalnu apgabaliem (A). Pēc tam atbildēšu uz pirmajiem diviem prejudiciālajiem jautājumiem, kurus apskatīšu kopā (B). Vērtējumu noslēgšu, piedāvājot atbildi uz trešo jautājumu (C), pirms izklāstīt iemeslus, kuru dēļ, manuprāt, uz ceturto jautājumu nav jāatbild (D).

A. Par Regulā Nr. 1305/2013 noteikto regulējumu par labu apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi

34. Regulā Nr. 1305/2013 ir noteikti vispārēji noteikumi, kas reglamentē Savienības atbalstu lauku attīstībai, ko finansē no ELFLA, un tajā ir noteikti mērķi, kurus lauku attīstības politikai ir jāpalīdz sasniegt, kā arī Savienības lauku attīstības prioritātes [13].

35. Šajā regulā ir arī paredzēti noteikumi plānošanas jomā [14], "pamatojoties uz dalībvalstu un Komisijas dalītu atbildību" [15]. ELFLA atbalsts tiek prasīts, lai sasniegtu lauku attīstības mērķus, kas izvirzīti saskaņā ar šīm prioritātēm [16], izmantojot dalībvalstu noteiktās lauku attīstības atbalsta programmas [17], ar kurām īsteno stratēģiju, kas izstrādāta, lai sasniegtu Savienības prioritātes, kādas ir noteiktas Regulā Nr. 1305/2013, izmantojot šīs regulas III sadaļā definēto pasākumu kopumu.

36. Pie šiem pasākumiem pieder maksājumi par apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi [18]. Šie maksājumi veicina Savienības ilgtspējīgas attīstības prioritātes īstenošanu, kas paredz "atjaunot, saglabāt un veicināt bioloģisko daudzveidību" [19]. Regulā Nr. 1305/2013 ir paredzēts šos maksājumus piešķirt lauksaimniekiem tādos apgabalos katru gadu par lauksaimniecības platības hektāru ar mērķi, "lai lauksaimniekiem pilnībā vai daļēji kompensētu papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus, kas saistīti ar lauksaimnieciskās ražošanas

[13] Skat. Regulas 1305/2013 1. panta 1. punktu. Skat. arī spriedumu, 2021. gada 8. jūlijs, *Région wallonne* (Atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem) (C-830/19, EU:C:2021:552, 34. punkts). Par sasniedzamajiem mērķiem un prioritātēm skat. attiecīgi šīs regulas 4. un 5. pantu.

[14] Kas ir definēta kā "organizēšanas, lēmumu pieņemšanas un finanšu resursu piešķiršanas process vairākos posmos, iesaistot partnerus, ar mērķi uz daudzgadu pamata īstenot kopīgu Savienības un dalībvalstu darbību, lai sasniegtu Savienības lauku attīstības prioritātes" [Regulas Nr. 1305/2013 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts].

[15] Regulas Nr. 1305/2013 1. panta 1. punkts.

[16] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 6. pantu.

[17] Dalībvalstis brīvi lemj par to, kādā līmenī programmu noteiks un pēc tam īstenos: skat. Regulas Nr. 1305/2013 6. panta 2. punktu. Skat. arī spriedumu, 2022. gada 1. decembris, *DELID* (C-409/21, EU:C:2022:946, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

[18] Regulas Nr. 1305/2013 31. pants.

[19] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 5. panta pirmās daļas 4. punkta a) apakšpunktu.

ierobežojumiem attiecīgajā apgabalā"[20]. Maksājumus piešķir lauksaimniekiem, kas ir "aktīvi lauksaimnieki"[21] un apņemas veikt lauksaimniecisku darbību apgabalos, kas noteikti atbilstīgi šīs regulas 32. pantam[22]. Tālāk minētajā regulā ir noteikta maksājumu minimālā un maksimālā summa[23] un ir paredzēta iespēja dalībvalstīm atsevišķos gadījumos tos palielināt[24] vai paredzēt to pakāpenisku samazinājumu[25]. Principā, izdevumu atbilstību nosaka, pamatojoties uz valsts noteikumiem[26].

37. Saistībā ar to, ka dalībvalstis nosaka, ka zeme atrodas apgabalos, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, tās to dara, ievērojot Regulas Nr. 1305/2013 32. pantā noteiktos principus. No tā būtībā izriet, ka noteiktiem kalnu apgabaliem "ir raksturīgas ievērojami ierobežotas iespējas izmantot zemi un ievērojami lielākas ražošanas izmaksas"[27]. Lai nodrošinātu dalībvalstu rīcības atbalstam paredzēto Savienības līdzekļu efektīvu izmantošanu, kā arī vienlīdzīgu attieksmi, šie apgabali būtu jādefinē saskaņā ar objektīviem biofizikāliem kritērijiem, pamatojoties uz stabiliem zinātniskiem pierādījumiem[28].

38. Tādējādi Regula Nr. 1305/2013 nenoliedzami atstāj dalībvalstīm plašu rīcības brīvību attiecībā uz to, vai tās vēlas savās programmās iekļaut mehānismu kompensāciju piešķiršanai lauksaimniekiem[29], kuru zeme atrodas apgabalos, kuros ir dabas ierobežojumi, un attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem par to paredzētā atbalsta īstenošanu[30] – vai tas, piemēram, attiecas uz šīs regulas prasību konkrētu īstenošanu (piemēram, saimniecību, kas var pretendēt, lielumu vai to atrašanās vietu), atbalsta apmēru vai arī dokumentācijas prasībām[31].

39. Tomēr šī plašā rīcības brīvība ir ierobežota, kā to paskaidrošu turpmākajās sadaļās.

B. Par pirmo un otro prejudiciālo jautājumu

40. Iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai ar Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantu ir saderīga situācija, kad reģionāla iestāde prasījumu uz kompensācijas pabalsta maksājumu var ierobežoti attiecināt tikai uz atbilstīgajām lauksaimnieka saimniecības platībām, kas atrodas reģionā, kurā ir šīs saimniecības galvenais birojs (pirmais jautājums). Iesniedzējtiesa arī jautā, vai saskaņā ar šīs

[20] Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkts.

[21] Regulas Nr. 1307/2013 9. panta izpratnē: skat. Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 2. punktu.

[22] Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 2. punkts.

[23] Skat. arī Regulas 1305/2013 II pielikumu.

[24] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 3. punktu.

[25] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 4. punktu.

[26] Kā ir norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV 2013, L 347, 320. lpp.; labojums OV 2016, L 200, 140. lpp.), 65. panta 1. punktā.

[27] Regulas Nr. 1305/2013 32. panta 2. punkts. Apgabali, kas nav kalnu apgabali, tiek uzskatīti par tādiem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi, atbilstoši šīs regulas 32. panta 3. punktā un III pielikumā paredzētajiem nosacījumiem. Apgabali, kas nav ne kalnu apgabali, ne arī apgabali, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi (proti, apgabali, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi), var pretendēt uz minētās regulas 31. pantā paredzētajiem maksājumiem saskaņā ar šīs pašas regulas 32. panta 4. punktā ietvertajiem nosacījumiem.

[28] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 26. apsvērumu.

[29] Lasot Regulu Nr. 1305/2013, šķiet, ka šāda iekļaušana valsts lauku attīstības programmās nav obligāta, atšķirībā no regulas 28. pantā minētajiem agrovides un klimata pasākumiem.

[30] Skat. spriedumu, 2022. gada 1. decembris, *DELID* (C-409/21, EU:C:2022:946, 27. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī spriedumu, 2023. gada 7. decembris, *Zamestnik Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie"* (Bioloģiskā biškopība) (C-329/22, EU:C:2023:968, 44. punkts).

[31] Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2022. gada 1. decembris, *DELID* (C-409/21, EU:C:2022:946, 28.–30. punkts).

regulas 31. un 32. pantu reģiona iestādēm ir pienākums piešķirt maksājumu par šīs pašas saimniecības platībām, kuras cita reģiona, kura teritorijā šīs platības atrodas, iestādes ir noteikušas par kompensācijas pabalsta maksājuma saņemšanai atbilstīgām (otrais jautājums).

41. Tādējādi saprotams, ka ar pirmajiem diviem prejudiciālajiem jautājumiem, kurus ierosinu izskatīt kopā, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai plašā rīcības brīvība, ko tikko aprakstīju, var attaisnot situāciju, kad, lai gan dalībvalsts un tās reģioni savās lauku attīstības programmās ir paredzējuši iespēju piešķirt maksājumus saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 31. pantu un lai gan šī plāna īstenošana vismaz daļēji ir deleģēta reģionālajā līmenī federālo zemju kompetencē, aktīvs lauksaimnieks var prasīt kompensācijas pabalstu tikai par atbilstīgo zemi, kas atrodas tās federālās zemes teritorijā, kurā viņš ir noteicis savas saimniecības galveno biroju, tādējādi izslēdzot jebkādu iespēju saņemt kompensācijas pabalstu par šī lauksaimnieka zemi, kas atrodas citas federālās zemes teritorijā, pat ja šī federālā zeme to atzīst par atbilstīgu minēto maksājumu saņemšanai.

42. No prejudiciālā jautājuma izriet, ka Bādenes-Virtembergas federālā zeme [32] ir detalizēti aprakstījusi atbalsta programmas, kuras bija paredzējusi pieņemt, tostarp par kompensācijas atbalsta maksājumiem, Bādenes-Virtembergas lauku teritorijas attīstības pasākumu plānā 2014.–2020. gadam, ko Komisija ir apstiprinājusi [33]. Bādenes-Virtembergas federālā zeme paskaidro, ka maksājuma summa ir specifiska šai federālajai zemei un to nevar attiecināt bez citiem grozījumiem uz platībām citās federālajās zemēs, kurās ir tāda pati klasifikācija. Šāda pieeja būtu nepieciešama arī Vācijas federālās uzbūves kontekstā, jo federālajām zemēm, kurām ir uzdota valsts ietvara plāna sagatavošana, ir jāspēj nodrošināt, lai atbalsta procedūra to attiecīgās kompetences ietvaros notiktu pienācīgi. Bādenes-Virtembergas federālās zemes kompetence tātad attiecas tikai uz šīs federālās zemes teritoriju. Uz kompensācijas pabalsta maksājumu piešķiršanas rezultātā sniegtā atbalsta praktisku organizēšanu attiektos dalībvalstu rīcības brīvība.

43. Vispirms izskatīšu jautājumu par Bādenes-Virtembergas federālās zemes iestāžu kompetenci piešķirt kompensācijas pabalsta maksājumu par prasītājas pamatlietā lauksaimniecības platībām, kas atrodas Bavārijā.

44. Iesākumā jākonstatē, ka tas, ka dalībvalsts savas iekšējās organizācijas un struktūras dēļ deleģē reģionālām vienībām kompetenci izlemt par kompensācijas pabalsta maksājuma piešķiršanu atbilstoši Regulā Nr. 1305/2013 paredzētajiem nosacījumiem, acīmredzami nav kritizējami, jo konkrētās dalībvalsts federālā uzbūve veido tās nacionālo identitāti, kas Savienībai ir jārespektē atbilstoši LES 4. panta 2. punktam [34]. Turklāt Regulā Nr. 1305/2013 uzdevums nodrošināt šīs regulas 32. panta 3. punkta pirmajā daļā paredzēto nosacījumu ievērošanu tieši ir noteikts pēc izvēles vai nu "vietēj[ām] administratīvā[m] vienībā[m]" [35], vai nu *skaidri norobežotām* vietējām vienībām, kuras aptver *vienu nepārprotami vienlaidu ģeogrāfisko apgabalu ar nosakāmu ekonomisko un administratīvo identitāti* [36]. Savienības likumdevējs tādējādi atbalsta plāna ieviešanu un lēmuma pieņemšanu par minētās regulas 31. pantā paredzēto maksājumu piešķiršanu pēc iespējas tuvāk attiecīgajiem lauksaimniekiem.

[32] Kas ir "NUTS 1" veida reģions [skat. Regulas Nr. 1305/2013 2. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunktu. Skat. arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (OV 2003, L 154, 1. lpp. (it īpaši 6. un turpmākās lpp.)].

[33] Skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 4. un 5. lpp.

[34] Atgādinājumam, saskaņā ar šo pantu dalībvalsts nacionālā identitāte ir raksturīga tās politiskajām un konstitucionālajām pamatstruktūrām, "tostarp reģionālajām un vietējām pašvaldībām".

[35] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 32. panta 3. punkta otro daļu.

[36] Regulas Nr. 1305/2013 32. panta 3. punkta otrā daļa.

45. Jāpiebilst, ka minētas regulas 31. pantā paredzētajiem maksājumiem atbilstīgo apgabalu noteikšana nav balstīta tikai uz tīri ģeogrāfisku vai topogrāfisku klasifikāciju, bet var prasīt konkrētu reģionālo apstākļu novērtēšanas tiesību piemērošanu.

46. Dalībvalstīm ir pienākums precizēt šo klasifikāciju, izslēdzot, piemēram, apgabalus, kuros ģeogrāfiski ir ievērojami dabas ierobežojumi, bet kuros šie ierobežojumi ir "pārvarēti ar ieguldījumiem vai saimniecisko darbību, vai pierādījumiem par normālu zemes ražīgumu, vai ja [..] zaudētie ienākumi vai papildu izmaksas tiek kompensētas ar ražošanas metodēm vai lauksaimniecības sistēmām"[37]. Tātad ir pieļaujams, ka šādu novērtējumu efektīvāk var veikt attiecīgajam apgabalam vistuvākajā normatīvajā un administratīvajā līmenī.

47. Kā savos apsvērumos paskaidro Bādenes-Virtembergas federālā zeme, federālajām vienībām atzītā regulējuma autonomijas principa rezultātā kritēriji, pēc kuriem platības klasificē Regulas Nr. 1305/2013 31. pantā paredzētajiem maksājumiem atbilstīgos apgabalos, konkrētajā federālajā zemē var tikt vērtēti atšķirīgi, un platība, ko Bavārijas federālā zeme ir klasificējusi kā "kalnu apgabalu", var neatbilst Bādenes-Virtembergas federālās zemes atzītajiem kritērijiem[38].

48. Katra federālā zeme, pirmkārt, novērtē, vai paredzēt kompensācijas pabalsta maksājumus saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 31. pantu, otrkārt, nosaka tās teritorijā piemērojamos atbilstības nosacījumus, kā arī maksājumu summu par vienu kalnu apgabala hektāru, kas tātad katrā federālajā zemē var būt atšķirīga, un, visbeidzot, nosaka attiecīgos apgabalus. Tādējādi katra federālā zeme savas teritoriālās suverenitātes un finansiālās autonomijas robežās īsteno rīcības brīvību, kas šīs regulas 31. un 32. pantā atzīta [šo normu] īstenošanai.

49. Šādā situācijā uzlikt Bādenes-Virtembergas iestādēm pienākumu prasītājai pamatlietā izmaksāt kompensācijas pabalsta maksājumu par tās lauksaimniecības platībām Bavārijā tostarp radītu problēmu saistībā ar šī pabalsta maksājuma apmēra noteikšanu un pārkāptu pilnvaru sadalījuma principu Vācijas tiesību sistēmas ietvaros.

50. Visu šo iemeslu dēļ, manā ieskatā, no Regulas Nr. 1305/2013 interpretācijas un it īpaši no tajā atzītās reģionālo iestāžu lomas lauku attīstības plānošanā un plānos noteikto pasākumu īstenošanā un uzraudzībā, neatkarīgi no to līmeņa, izriet, ka minētās regulas 31. panta 1. punkta pirmā daļa un 2. punkts, 32. panta 1. punkta a) apakšpunkts, 32. panta 2. punkta pirmā daļa un 32. panta 3. punkta otrā un trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tām nav pretrunā regulējums, kas valsts līmenī noteiktas reģionālās iestādes kompetenci lemt par šajās tiesību normās paredzēto maksājumu piešķiršanu ierobežoti attiecina tikai uz tās normatīvajā kompetencē ietvertām lauksaimniecības platībām.

51. Otrkārt, jāvērtē jautājums par darījumdarbības vietas kritēriju kā apstākli, kas ierobežo prasījumu uz kompensācijas pabalsta maksājumu teritoriālo piemērošanas jomu.

52. Lai gan, kā jau iepriekš atgādinu, Savienības likumdevējs ir centies ievērot dalībvalstu pilnu kompetenci izraudzīties vienības ar pilnvarām piešķirt Regulas Nr. 1305/2013 31. pantā paredzētos maksājumus, tas arī ir skaidri noteicis, ka aktīvam lauksaimniekam ir jāvar prasīt kompensācijas pabalsta maksājumu, kas paredzēts par *visiem apgabaliem, kas noteikti* kā atbilstīgi.

[37] Regulas Nr. 1305/2013 32. panta 3. punkta trešā daļa.

[38] Skat. Bādenes-Virtembergas federālās zemes apsvērumu 1.5. punktu.

53. Proti, pirmkārt, no Regulas Nr. 1305/2013 31. panta formulējuma izriet, ka "maksājumus lauksaimniekiem [..] *piešķir* katru gadu par lauksaimniecības platības hektāru"[39] (1. punkts), un ka "maksājumus *piešķir* lauksaimniekiem, kuri apņemas veikt lauksaimniecisku darbību [..] un kas ir aktīvi lauksaimnieki"[40] (2. punkts). Tādējādi nekas nenorāda uz to, ka Savienības likumdevējs būtu paredzējis, ka par dažām platībām, kas atbilst šajā regulā noteiktajiem nosacījumiem, varētu nesaņemt attiecīgu maksājumu, kad tāds ir paredzēts. Otrkārt, ierobežojot maksājumu tikai par platībām, uz kurām attiecas federālās zemes, kurā atrodas darījumdarbības vieta, kompetence, aizskar Regulas Nr. 1305/2013 sasniedzamo mērķi, jo apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, piešķirts atbalsts atbilst Savienības noteiktai lauku attīstības prioritātei[41]. Visbeidzot, tas, ka atbilstīgo platību apsaimniekošanai nevarētu piešķirt kompensācijas pabalsta maksājumu tādā situācijā kā pamatlieta, arī apdraudētu valsts programmā un reģionālajās programmās paredzēto stratēģiju saskaņotību, uz ko aicina Regula Nr. 1305/2013[42].

54. Līdz ar to uzskatīt, ka Regula Nr. 1305/2013 neliedz tādu tās 31. pantā paredzēto kompensācijas pabalsta maksājumu piešķiršanas nosacījumu organizēšanu valstī, kuras rezultātā tiek izslēgta daļa no zemes, kas citādi pilnībā atbilstu šiem pabalsta maksājumiem, tikai tādēļ vien, ka šī zeme neatrodas tikai vienā ģeogrāfiski pieguļošā apgabalā, uz kuru attiecas vienas reģionālās administratīvās iestādes kompetence, būtu pretrunā Savienības likumdevēja gribai un šīs regulas mērķim. Tomēr, kā norāda iesniedzējtiesa, prasītāja pamatlietā nevar iesniegt atbalsta pieteikumu par savām platībām, kas atrodas Bavārijā[43], jo šādu pieteikumu var iesniegt tikai tās federālās zemes, kurā atrodas darījumdarbības vieta, iestādēm, un šīm iestādēm nav kompetences attiecībā uz zemi, kas atrodas ārpus šīs federālās zemes. Prasījums uz maksājumu tiek nodrošināts tikai daļēji. Tas neatbilst ne Regulas Nr. 1305/2013 burtam, ne garam.

55. Tātad viens ir atzīt, ka Bādenes-Virtembergas federālās zemes iestādēm var būt pienākums piešķirt maksājumu saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 31. pantu, ja tiek ievēroti šajā regulā šim nolūkam paredzētie nosacījumi, tikai attiecībā uz zemi, kas atrodas šīs federālās zemes teritorijā un tādējādi ir tās kompetencē.

56. Cita lieta būtu uzskatīt par saderīgu ar Regulu Nr. 1305/2013 situāciju, kurā tikai darījumdarbības atrašanās vieta vien nosaka prasījuma uz maksājumu teritoriālo tvērumu un kurā šāds prasījums nepastāv attiecībā uz šīs pašas saimniecības zemi, kas neatrodas tās pašas reģionālās administratīvās iestādes teritorijā, kurā ir darījumdarbības vieta, lai gan šī zeme atbilst visiem šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem pretendēšanai uz šādu maksājumu.

57. Proti, ja dalībvalsts, attiecīgā gadījumā ar savu reģionu starpniecību, savā lauku attīstības programmā izvēlas atbalstīt lauku attīstību, it īpaši ieviešot maksājumus par apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, tā nevar, izmantojot plašo tai turklāt atzīto rīcības brīvību[44], atkāpties no Regulā Nr. 1305/2013 izsmeļoši uzskaitītajiem nosacījumiem, kas ietver, pirmkārt, konkrētā apgabala noteikšanu par atbilstīgu, ņemot vērā tā dabisko konfigurāciju un lauksaimnieciskās ražošanas ierobežojumus, ko rada šāda konfigurācija (šīs regulas 31. panta 1. punkts, ar tā precizējumiem 32. pantā), un, otrkārt, aktīva lauksaimnieka statusu[45] (minētās regulas 31. panta

[39] Mans izcēlums.

[40] Mans izcēlums.

[41] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 5. panta pirmās daļas 4. punkta a) apakšpunktu. Skat. arī šīs regulas 4. pantu. Visbeidzot skat. spriedumu, 2021. gada 6. oktobris, Lauku atbalsta dienests (Darbības sākšanas atbalsts lauksaimniecībā) (C-119/20, EU:C:2021:817, 60. punkts).

[42] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 6. panta 2. punktu.

[43] Skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 14. punktu.

[44] Skat. spriedumu, 2022. gada 1. decembris, *DELID* (C-409/21, EU:C:2022:946, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

[45] Regulas Nr. 1307/2013 9. panta izpratnē.

2. punkts). Attiecinot prasījumu uz maksājumu tikai uz lauksaimniecības platībām, kas atrodas tās federālās zemes teritorijā, kurā ir darījumdarbības vieta, tādējādi tiek pievienots Regulā Nr. 1305/2013 neparedzēts nosacījums. Šāds jauns nosacījums bez nekādas saistības ar Savienības likumdevēja iepriekš atzītiem zinātniskos pierādījumos pamatotiem biofizikāliem kritērijiem [46] tieši apdraud, kā to ir norādījusi Komisija, regulā paredzēto kompensācijas pabalsta maksājumu par apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi [47], efektivitāti, kuri – man jāatgādina – kalpo identificētam lauku attīstības mērķim un vienai no Savienības prioritātēm [48]. Šāda nosacījuma piemērošana nozīmē, kā tas ir tiesvedībā pamatlietā, ka platības, kas atbilst visiem Regulā Nr. 1305/2013 paredzētajiem nosacījumiem – attiecībā uz kurām reģionālā iestāde tātad ir konstatējusi, ka tām piemīt visas prasītās pazīmes, lai pretendētu uz pabalsta maksājumu mehānismu – vienkārši tiek izslēgtas no prasījuma uz maksājumu.

58. Tā kā pamatlietā aplūkotajā situācijā nav šaubu, ka prasītājas pamatlietā zeme, kas atrodas Bavārijā, atbilst šīs federālās zemes nosacījumiem par atbilstību kompensācijas pabalsta maksājumam saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantu, jākonstatē, ka šīs tiesību normas nepieļauj, ka darījumdarbības vietas kritērijs tiek izmantots kā apstāklis, kas ierobežoti attiecina prasījumu uz kompensācijas pabalsta maksājumu tikai uz platībām, kuras atrodas darījumdarbības vietas federālajā zemē.

59. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz pirmajiem diviem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt, ka Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka 1) tiem pretrunā nav tāds tiesiskais regulējums, kas ierobežo valsts noteiktās reģionālās iestādes kompetenci lemt par šajās normās paredzēto maksājumu piešķiršanu tikai attiecībā uz lauksaimniecības platībām tās normatīvās kompetences ietvaros, un 2) tiem pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, kas, paredzot, ka kompensācijas pabalsta maksājuma saņemšanai atbilstīgas var būt tikai platības, ko par tādām ir noteikusi federālā zeme, kurā atrodas konkrētā aktīvā lauksaimnieka darījumdarbības vieta, izslēdz jebkādu maksājuma iespēju par šīs pašas saimniecības platībām, kuras par atbilstīgām ir atzinusi cita federālā zeme.

C. Par trešo prejudiciālo jautājumu

60. Iesniedzējtiesa būtībā Tiesai jautā, vai Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantā ir noteikts aktīva lauksaimnieka, kurš apsaimnieko zemi, kas atrodas apgabalos, kuros ir dabas ierobežojumi, prasījums uz maksājumu, šo normu izpratnē, ja attiecīgā dalībvalsts vai reģions ir izvēlējies ieviest šādu maksājumu savā lauku attīstības plānā un ir noteicis šo zemi par šādam maksājumam atbilstīgu. Ja šāds prasījums pastāv, iesniedzējtiesa vēl arī jautā, pirmkārt, kurā iestādē lauksaimnieks var vērsties ar savu prasījumu un, otrkārt, vai uz šo prasījumu var attiekties vēl kādi nosacījumi papildu tiem, kuri jau ir paredzēti Regulā Nr. 1305/2013.

61. Atbilde uz šo jautājumu vismaz daļēji jau ir izsecināma no argumentācijas, vērtējot pirmos divus prejudiciālos jautājumus. Šie atbildes elementi ir jāpapildina, atgriežoties pie Regulas Nr. 1305/2013 būtības.

62. Atgādinu, ka saskaņā ar LESD 288. pantu regula ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs un uzliek saistības kopumā. Lai gan, ņemot vērā regulu normu raksturu un to funkciju Savienības tiesību avotu sistēmā, regulas normas vispārīgi ir *nepastarpināti* piemērojamas valstu tiesību

[46] Skat. Regulas Nr. 1305/2013 26. apsvērumu.

[47] Kas ir jānosaka attiecīgajām dalībvalstīm.

[48] Skat. šo secinājumu 33. un turpmākos punktus.

sistēmās, neprasot valsts iestādēm īstenot piemērošanas pasākumus, dažu regulu normu īstenošanai dalībvalstīm tomēr ir jānosaka piemērošanas pasākumi [49]. Dalībvalstis var veikt pasākumus piemērošanai ar trīs nosacījumiem: 1) tie nevar traucēt regulas tiešajai piemērojamībai, – kas tātad paliek –, 2) tie nevar apslēpt Savienības tiesību akta raksturu un 3) ar tiem var tikai noteikt, kā izmantojama ar minēto regulu piešķirtā rīcības brīvība, *tomēr ievērojot tās normu ietvarus* [50].

63. Jāatsaucas uz attiecīgās regulas atbilstošajām normām, kuras interpretējamas, ņemot vērā tās mērķus, lai noteiktu, vai tās aizliedz, liek vai atļauj dalībvalstīm pieņemt noteiktus piemērošanas pasākumus un – it īpaši pēdējā gadījumā – vai attiecīgais pasākums ietilpst katrai dalībvalstij piešķirtās rīcības brīvības robežās [51]. Turklāt, lai gan atsevišķi dalībvalstu nolemti piemērošanas pasākumi ir atļauti, uz šo Savienības tiesību īstenošanu atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 51. panta 1. punktam attiecas Hartas normu ievērošana. Tāpat dalībvalstīm ir jāievēro Savienības tiesību vispārējie principi [52].

64. Tomēr, manuprāt, veids, kādā Vācijas federālās iestādes īsteno tām atzīto rīcības brīvību, nav jāpārbauda tik padziļināti, jo regulējums, kas piemērojams maksājumiem par apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, neļauj dalībvalstīm noteikt tādu īstenošanas pasākumu, kāds ir pamatlietā, kura rezultātā prasījums uz maksājumu attiecas tikai uz aktīvā lauksaimnieka atbilstīgajām platībām, kuras atrodas darījumdarbības vietas federālās zemes teritorijā.

65. Saistībā ar Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantu jau konstatēju, ka, runājot par pirmo no tiem, maksājumus "piešķir" aktīviem lauksaimniekiem, kuri apņemas veikt lauksaimniecisku darbību noteiktajos apgabalos, lai tiem kompensētu šo ražošanas ierobežojumu radītās papildu izmaksas vai daļu no tām un zaudētos ienākumus. Tas, ka maksājumus *piešķir* lauksaimniekiem, kuri apņemas veikt lauksaimniecisku darbību saskaņā ar šīs regulas 32. pantu noteiktajos apgabalos un kuri ir aktīvi lauksaimnieki, nepārprotami izriet no minētās regulas 31. panta 2. punkta.

66. Dalībvalstu rīcības brīvība varētu tikt īstenota, vispirms un galvenokārt, izvēloties iekļaut vai neiekļaut savās valsts programmās īpašu palīdzību apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi. Pēc tam, kad šī izvēle ir izdarīta, dalībvalstis joprojām varēs izmantot savu rīcības brīvību un tātad noteikt īstenošanas pasākumus šo secinājumu 61. un 62. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē par papildu izmaksu un negūto ienākumu aprēķināšanu (Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta otrā daļa), ko dalībvalstis arī varēs diferencēt (šīs regulas 31. panta 1. punkta trešā daļa). Tāpat arī Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka maksājumu apmērs ir atstāts dalībvalstu novērtējuma ziņā tā noteiktās maksājumu minimālās un maksimālās summas robežās un ka tās var piemērot to pakāpenisku samazinājumu (minētas regulas 31. panta 3. un 4. punkts). Attiecībā uz apgabalu noteikšanu dalībvalstīm būs jāvērtē, vai zemes izmantošanas iespējas ir ievērojami ierobežotas un ražošanas izmaksas ir ievērojami lielākas, un jānosaka, ka šos ierobežojumus un izmaksu palielināšanos izraisa vai nu sarežģīti klimatiskie apstākļi, kas radušies augstuma dēļ un kuru ietekmē veģetācijas sezona ir īsāka, vai arī stāvas nogāzes, kuru dēļ tehnikas izmantošana nav iespējama vai ir dārga (šīs pašas regulas 32. panta 2. punkts).

[49] Skat. spriedumu, 2016. gada 7. jūlijs, *Občina Gorje* (C-111/15, EU:C:2016:532, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

[50] Spriedums, 2016. gada 7. jūlijs, *Občina Gorje* (C-111/15, EU:C:2016:532, 35. punkts).

[51] Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2016. gada 7. jūlijs, *Občina Gorje* (C-111/15, EU:C:2016:532, 36. punkts).

[52] Skat. spriedumu, 2014. gada 15. maijs, *Szatmári Malom* (C-135/13, EU:C:2014:327, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).

67. Tādējādi, lai gan izvēle veikt maksājumus par apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, ir dalībvalstu vērtējuma ziņā, ja to izvēlas darīt, tad, manuprāt, ir skaidrs, ka prasījums uz maksājumu rodas, tiklīdz ir izpildīti Regulas 1305/2013 31. panta 2. punkta nosacījumi.

68. Tāds īstenošanas pasākums, kāds ir pieņemts federālā[53] un reģionālā līmenī, pārsniedz dalībvalstīm Regulā Nr. 1305/2013 atzīto rīcības brīvību, nenodrošinot prasījumu uz maksājumu par visu aktīvā lauksaimnieka *atbilstīgo zemi*[54], un man šķiet, ka ir tiešā pretrunā ar Savienības likumdevēja šajā normā pausto gribu[55].

69. Visbeidzot, nedomāju, tāpat, kā to uzsver Komisija, un ja vien netiek atzīts vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanas apdraudējums, ka dalībvalstīm vai to reģioniem programmas izstrādē atzītā rīcības brīvība varētu tām arī noteikt tiesības nepiešķirt maksājumu aktīviem lauksaimniekiem, kuri to prasa, lai gan to lauku attīstības programmā šāds maksājums ir paredzēts par apgabaliem, kurus šīs valstis vai reģioni paši ir noteikuši par atbilstīgām platībām.

70. Attiecībā uz jautājumu par to, kur ir vēršams no Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. panta izrietošais prasījums, iesniedzējtiesa, kurai ir uzdots izspriest par pamatlietā aplūkotā lēmuma, ar kuru ir noraidīts prasītājas pamatlietā maksājuma pieteikums par Bavārijā esošo atbilstīgo zemi, tiesiskumu, man šķiet, vēlas gūt apstiprinājumu, ka Savienības tiesībās nav noteikts Bādenes-Virtembergas federālās zemes kompetento iestāžu pienākums piešķirt šādu maksājumu. Šī tēma daļēji pārklājas ar iepriekšējo vērtējumu, un tātad atsaucos uz šo secinājumu 42. un turpmākiem punktiem.

71. Papildus norādu, ka Regulā Nr. 1305/2013 nav paredzēti noteikumi par to, kādā iestādē lauksaimnieks var vērsties ar savu prasījumu uz maksājumu. Tā kā saskaņā ar šīs regulas 31. pantu noteiktā maksājuma piešķiršanas procedūra minētajā regulā nav noteikta, dalībvalstīm tā ir jāorganizē saskaņā ar procesuālās autonomijas principu – protams, ja vien tā nav mazāk labvēlīga salīdzinājumā ar to, kura attiecas uz līdzīgām iekšējām situācijām (vienlīdzības princips), un ja ar to netiek pārmērīgi apgrūtināta vai padarīta neiespējama Savienības tiesiskajā kārtībā paredzēto tiesību īstenošana (efektivitātes princips)[56].

72. Tātad valsts tiesību aktos ir jānosaka institūcija, kurā aktīvs lauksaimnieks var vērsties ar savu prasījumu uz maksājumu par visu savu zemi, kas ir noteikta par šim maksājumam atbilstīgu.

73. Efektivitātes princips neprasa, lai prasījumu uz maksājumu varētu vērst pret valsts iestādi, kura savā programmā nav iekļāvusi šādu atbalstu apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, vai kura, lai gan ir iekļāvusi šādu atbalstu, nav noteikusi zemi kā atbilstīgu maksājumam, piemēram, tāpēc, ka ir veikusi novērtējumi saistībā ar Regulā Nr. 1305/2013 prasītajiem kritērijiem, vai, kā šajā gadījumā, tāpēc, ka tai nav teritoriālās kompetences.

74. Tomēr, tā kā aktīviem lauksaimniekiem šis prasījums rodas, tiklīdz vietējā kompetentā iestāde lauku attīstības plānošanas ietvaros ir nolēmusi īstenot Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantā paredzētos pasākumus un ir noteikusi attiecīgos apgabalus, valsts līmeņa tiesību aizsardzības

[53] Skat. šo secinājumu 15. punktu.

[54] Skat. šo secinājumu 51. punktu.

[55] Lai gan Tiesa līdzīgā kontekstā varēja nospriest, ka ir iespējami papildu vai ierobežojošāki nosacījumi, ja vien tie atbilst attiecīgajā regulā noteiktajiem mērķiem un prasībām [skat. spriedumu, 2009. gada 4. jūnijs, *JK Otsa Talu* (C-241/07, EU:C:2009:337, 39. punkts)], šādu risinājumu noteica pats šīs regulas formulējums, kas Regulas Nr. 1305/2013 gadījumā tā nav.

[56] Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 14. novembris, *Vaselife International* un *Chrysal International* (C-445/18, EU:C:2019:968, 39. punkts un tajā minētā judikatūra). Publisko iepirkumu jomā skat. arī spriedumu, 2018. gada 17. maijs, *Specializuotas transportas* (C-531/16, EU:C:2018:324, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

līdzekļi ir jāorganizē atbilstoši šo secinājumu 70. punktā atgādinātajām prasībām, lai šie lauksaimnieki varētu efektīvi īstenot savu prasījumu uz maksājumu par visām atbilstīgajām platībām [57]. Turklāt jāpiekrīt arī Komisijas viedoklim, ka uz maksājuma pieteikumu varētu attiecināt citus nosacījumus, ja tie ir objektīvi un nediskriminējoši un neapdraud prasījuma uz maksājumu efektivitāti [58].

D. Par ceturto prejudiciālo jautājumu

75. Visbeidzot, iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts vai dalībvalsts reģiona tiesiskajam regulējumam, kurā ir ietverti maksājuma piešķiršanas nosacījumi, ir jāpiemīt "juridiskai kvalitātei", kas lauksaimniekiem, kuri atbilst šiem nosacījumiem, ļauj saņemt kompensācijas pabalsta maksājumu neatkarīgi no dalībvalsts vai tās reģiona faktiskās prakses atbalsta jomā.

76. Šā jautājuma jēgu daļēji precizē iesniedzējtiesas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka uz pārvaldes priekšrakstiem, kuros balstās katras federālās zemes atbalsta politika, privātpersonas nevar tieši atsaukties, un iedzīvotājiem ir saistoša tikai administratīvo iestāžu prakse. Tomēr šādas prakses apstrīdēšana esot ierobežota tikai ar atsaukšanos uz konstitucionāli garantēto vienlīdzīgas attieksmes principu. Gadījumā, ja Regulā Nr. 1305/2013 nebūtu nostiprināts prasījums uz maksājumu, šī tiesa vaicā, vai šīs regulas 31. panta 1. punktā ir noteikta "juridiskā kvalitāte", saskaņā ar šīs tiesas formulējumu, kādai ir jāatbilst dalībvalsts vai reģiona, kas nolēmis piešķirt kompensācijas pabalsta maksājumu, pieņemtajiem aktiem, kuros ir paredzēti atbilstības nosacījumi. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šis jautājums Tiesai ir uzdots tikai tādā gadījumā, ja iesniedzējtiesai būtu jāapmierina prasītājas pamatlietā pieteikums attiecībā uz zemi, kas atrodas Bavārijā [59].

77. Ņemot vērā atbildi, kādu ierosinu sniegt uz trešo jautājumu, un tā kā šis ceturtais jautājums ir formulēts gadījumam, ja nav prasījuma uz maksājumu saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantu, Tiesai uz šo ceturto jautājumu nebūtu jāatbild.

78. Pat ja Tiesa uz trešo jautājumu atbildētu noliedzoši, atbilde uz šo ceturto prejudiciālo jautājumu man nešķiet lietderīga strīda pamatlietā atrisināšanai. Proti, iesniedzējtiesa šeit vadās no principa, ka pašreizējā Bādenes-Virtembergas federālās zemes iestāžu prakse attiecībā uz atbalstu ir prettiesiska, ņemot vērā ministrijas pārvaldes priekšrakstus un to, kā tajos ir noteikti atbilstības kritēriji, kas izslēdz jebkādu iespēju saņemt maksājumu par Bavārijā esošo zemi. Tā kā no mana vērtējuma par pirmajiem diviem prejudiciālajiem jautājumiem izriet, ka Savienības tiesības nevar uzlikt par pienākumu Bādenes-Virtembergas federālās zemes iestādēm veikt maksājumu par Bavārijā esošu zemi, ko Bavārijas iestādes ir noteikušas par atbilstīgu, atbilde, kādu Tiesa varētu sniegt iesniedzējtiesai uz šo ceturto jautājumu, nav lietderīga tajā izskatāmā strīda atrisināšanai. Līdz ar to uz šo ceturto jautājumu nav jāatbild [60].

[57] Tādos apstākļos, kā pamatlietā, man šķiet, ka ir saprātīgi uzskatīt, ka prasītājai pamatlietā būtu jābūt iespējai iesniegt maksājuma pieteikumu par tās saimniecības zemi, kas atrodas Bavārijā, iestādēs, kuras šo zemi ir noteikušas par atbilstīgu kompensācijas pabalsta maksājuma saņemšanai.

[58] Tā kā trešā jautājuma b) apakšjautājuma formulējums ir īpaši neskaidrs un Tiesas funkcija prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā nav sniegt konsultatīvus atzinumus par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem [skat., piemēram, spriedumu, 2023. gada 27. aprīlis, *Viagogo* (C-70/22, EU:C:2023:350, 44. punkts)], man šķiet grūti turpināt vērtējumu.

[59] Skat. it īpaši lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu D. II punktu.

[60] Kā jau norādīju, Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. pantā paredzētā prasījuma uz maksājumu efektivitātei tomēr ir nepieciešams, lai prasītāja pamatlietā varētu iesniegt maksājuma pieteikumu šajā jomā kompetentajās iestādēs attiecībā par tās saimniecības atbilstīgajām platībām, kas atrodas Bavārijā.

V. Secinājumi

79. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz V*erwaltungsgericht Sigmarigen* (Zigmāringenes Administratīvā tiesa, Vācija) Tiesai uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 13. decembra Regulu (ES) 2017/2393, 31. un 32. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka

– tiem pretrunā nav tāds tiesiskais regulējums, kas ierobežo valsts noteiktās reģionālās iestādes kompetenci lemt par šajās normās paredzēto maksājumu piešķiršanu tikai attiecībā uz lauksaimniecības platībām tās normatīvās kompetences ietvaros;

– tiem pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, kas, paredzot, ka kompensācijas pabalsta maksājuma saņemšanai atbilstīgas var būt tikai platības, ko par tādām ir noteikusi federālā zeme, kurā atrodas konkrētā aktīvā lauksaimnieka darījumdarbības vieta, izslēdz jebkādu maksājuma iespēju par šīs pašas saimniecības platībām, kuras par atbilstīgām ir atzinusi cita federālā zeme;

– aktīviem lauksaimniekiem prasījums uz maksājumu rodas, tiklīdz kompetentā iestāde lauku attīstības plānošanas kontekstā ir nolēmusi īstenot Regulas Nr. 1305/2013, kas grozīta ar Regulu 2017/2393, 31. un 32. pantā paredzētos pasākumus un konkrētos apgabalus ir noteikusi kā atbilstīgus. Valsts līmeņa tiesību aizsardzības līdzekļi – ievērojot dalībvalstu procesuālo autonomiju – ir jāorganizē tā, lai šie lauksaimnieki varētu efektīvi īstenot savu prasījumu uz maksājumu par visām atbilstīgajām platībām. Uz maksājuma pieteikumu var attiecināt citus nosacījumus, ja tie ir objektīvi un nediskriminējoši un neapdraud prasījuma uz maksājumu efektivitāti attiecībā uz visām atbilstīgajām platībām.